SAS/GRAPH gyakorlati bemutató SAS 9.1-hez

Tartalomjegyzék

1. K	Környezet megismerése	
1.1	Példa adatállomány megismerése	
1.2.	SAS HELP	
1.3	Eszközök grafikus riport készítésére	
1.4	SAS/GRAPH programok általános szintaxisa	
2. G	Graph-N-Go	6
2.1	Oszlopdiagram készítése	
2.2	Forráskód	
2.3	Output	
3. É	Erte Ime zés	
3.1	ODS	
3.2	GOPTIONS	
3.3	TITLE és FOOTNOTE	
3.4	Tengely beállítások	
3.5	Diagram beállítások	
4. E	Egyéb grafikonok	
4.1	Pontdiagram	
4.2	Vonaldiagram	
4.3	Kördiagram	
5. G	Gyakorlatok	
5.1	- Gyakorlat 1	
5.2	Gyakorlat 2	
5.3	Gyakorlat 3	
	-	

László Anna 2010. április 26.

1. Környezet megismerése

1.1 Példa adatállomány megismerése

Vegyük példának a **Sashelp** könyvtár **Class** nevű adatállományát a SAS/GRAPH megismeréséhez. Másoljuk először a Sashelp.Class adatállományt a saját (graph) könyvtárunkba pl. c névvel:

```
data graph.c;
  set sashelp.class;
run;
```

Ismerjük meg az adatállományunk!

ols	Data	Solutions	W	/indow	Help				
				-		æ,			a z 📰 🖘
		_		<u> </u>		9			z +a 📰 🎫
		×		VIE V	WTABLE: Gr	aph.	C		
16	ontents	of 'Graph			Name	Sex	Age	Height	Weight
Ш			11-	1	Alfred	м	14	69	112.5
Ш	82	•		2	Alice	F	13	56.5	84
Ш	C	.		3	Barbara	F	13	65.3	98
Ш				4	Carol	F	14	62.8	102.5
Ш				5	Henry	М	14	63.5	102.5
Ш				6	James	М	12	57.3	83
Ш				7	Jane	F	12	59.8	84.5
				8	Janet	F	15	62.5	112.5
			9	Jeffrey	M	13	62.5	84	
			10	John	M	12	59	99.5	
			11	Joyce	F	11	51.3	50.5	
				12	Judy	F	14	64.3	90
				13	Louise	F	12	56.3	77
				14	Mary	F	15	66.5	112
				15	Philip	М	16	72	150
				16	Robert	M	12	64.8	128
				17	Ronald	М	15	67	133
				18	Thomas	M	11	57.5	85
				19	William	M	15	66.5	112

Ha megnyitjuk a graph.c adatállományt, láthatjuk, hogy 5 változónk és 19 megfigyelésünk/egyedünk van. További információkat tudhatunk meg a contents eljárás futtatásával:

proc contents data=graph.c;
run;

A változók jellemzőit pl. az alábbi táblázat tartalmazza az eredményben (HTML outputban: Tools \rightarrow Options \rightarrow Preferences \rightarrow Results \rightarrow Create HTML):

Változók és attribútumok alfabetikus listája				
#	Változó	Típus	Hossz	
3	Age	Num.	8	

Változók és attribútumok alfabetikus listája			
#	Változó	Típus	Hossz
4	Height	Num.	8
1	Name	Kar.	8
2	Sex	Kar.	1
5	Weight	Num.	8

Ebből látható, hogy a változók nem lettek címkével (label) ellátva, vagyis, ami változó elnevezéseket láttunk előzőleg az adattábla megnyitásakor, ugyanazok maguk a változónevek. Az 5 változóból **3 nomenklatúra** (Age, Name, Sex) és **2 mutató** (Height, Wight). (Megjegyzés: Az Age

Az 5 valtozobol 3 nomenklatura (Age, Name, Sex) es 2 mutato (Height, Wight). (Megjegyzes: Az Age változó értelmezhető mutatóként is.)

1.2. SAS HELP

A 9.1-es SAS-ban a SAS/GRAPH eljárások listáját a Help \rightarrow SAS Help and Documentation \rightarrow Tartalom \rightarrow SAS Products \rightarrow SAS/GRAPH \rightarrow SAS/GRAPH Reference \rightarrow SAS/GRAPH Procedures részben találjuk:

1.3 Eszközök grafikus riport készítés ére

- SAS/GRAPH
- SAS Enterprise Guide Graphical Tasks and Wizards
- SAS/AF (Alkalmazásfejlesztés, jelentősége EM-mel és Java-val ma már háttérbe szorult)
- JMP (Statisztikai programcsomag)
- SAS/INSIGHT, SAS Forecast Studio, SAS Enterprise Miner (EM)
- SAS Platform for Business Analytics (Web OLAP Viewer)
- Graph-N-Go

1.4 SAS/GRAPH programok általános szintaxisa

```
OPTIONS options; /* SAS opciók beállítása */
GOPTIONS options; /* grafikus opciók beállítása */
<DATA step (ha szükséges);> /* lehet, hogy szükséges előbb módosításokat végezni az
adatállományon, vagy pl. rendezni: PROC SORT */
<SAS/GRAPH global statements;> /* TITLE, FOOTNOTE, AXIS, LEGEND, stb. */
PROC <SAS/GRAPH procedure name> DATA=libref.dataset;
Procedure action statements;
RUN;
QUIT;
```

2. Graph-N-Go

2.1 Oszlopdiagram készítése

Indítsuk el a Graph-N-Go-t: Solutions \rightarrow Reporting \rightarrow Graph-N-Go

A bal oldalon lévő ikonsorból húzzuk a "New SAS Data Set" ikont a felső ablakrészbe.

A "SAS Data Set" sorban válasszuk a graph.c adatállományunkat (a különböző munkalapokon ellenőrizhetjük az állományunk jellemzőit).

Húzzunk az egérrel pl. egy "New Bar Chart" diagramot az alsó ablakrészbe. Az üres diagramterületen dupla egérkattintással beállíthatjuk a kívánt oszlopdiagram kinézetünket.

Legyen pl. az alábbi:

- "Data" fül alatt válasszuk a graph.c adatállományt, és tegyük meg a következő beállításokat:

- Kor legyen a kategória változó
- Függő változónak állítsuk a Tömeget
- Csoportképző ismérvünk legyen a Nem
- Az átlagot szemléltessük statisztikai értékként

Bar Chart 2 18APR2010 12:57:21	×
General Data Titles / Footnotes Appearance Diject Size	
Data Model: Graph.C	OK Cancel
Column Roles Category: Age Response (Average)	Help
Response: Weight	Apply
Group: Sex	
Statistic 0.0 Statistic: Average 10 15 20 25 30 35 10 15 20 25 30 35	
Name Style: C Short C Long Group 1 Group 2	

- "Tiles/Footnotes" fül alatt:
 - Cím legyen mondjuk "BAR Chart of Weight"
 - Lábjegyzet: ,*Age grouped by Sex*"

Bar Chart 1 18APR2010 12:25:46	
General Data Titles / Footnotes Appearance Object Size	
Construct text	OK
_ Titles	Cancel
BAR Chart of Weight	Help
	Apply
Footnotes	
Age grouped by Sex	
Reset Titles Reset Footnotes	

- "Appearance" fül alatt:
 - Color Scheme pl. International
 - Használjunk az ábrán referencia vonalakat
 - Az oszlop típusa legyen pl. Cylinder

- "Object Size" fül alatt állítsuk be a diagramterület méretét 250×300-ra! (A méretet a későbbiekben úgy is módosíthatjuk, hogy a diagram területén jobb egérgomb lenyomásával megjelenő

menüsorban kiválasztjuk a "Grow/Shrink" opciót, és manuálisan beállítjuk a kívánt méretet. A "Maximize" menüponttal teljes nagyítást is végezhetünk.)

General Data Titles / Footnotes Appearance Object Size Current Size Sizes OK 200 X 200 Current 200 X 200 Current 200 X 200 Help Apply Apply

- A többi beállítás maradjon az alapértelmezett értéken. Az *OK* gomb lenyomásával az alábbi grafikont kapjuk:

2.2 Forráskód

Az Export \rightarrow "Source file" menüpont segítségével a kapott diagramot generáló SAS kódot kimenthetjük. A megjelenő ablakban "Preview" gomb lenyomásával megjelenik egy külön ablakban a forráskód. Másoljuk be az Editor ablakba, és futtassuk le:

```
/* Graph-N-Go SAS/Graph Code Generation for
**
 ** Viewer: Bar Chart 1 18APR2010 12:25:46
** Description: Bar Chart 1
** Modified: 18APR2010:14:49:57
**
```

SAS/GRAPH

```
** SAS products required: Base, SAS/Graph (Version 9 or later)
** Code generated on: 18APR2010 14:56:21
* *
** There may be differences in appearance of the graph
** generated by the code below and the Graph-N-Go viewer.
* *
** To make code modifications consult the documentation
** for these statements: ODS, GCHART, GPLOT,
** GOPTIONS, AXIS, LEGEND, SYMBOL, TITLE, FOOTNOTE.
* *
** To route output to a graphics device other than your monitor,
** modify the source code below to change the device driver by
* *
   1) removing the asterisk preceding GOPTIONS DEVICE=JAVA;
* *
     2) changing JAVA to some other valid device.
* *
** To create an HTML file, modify the source code below
** to enable ODS output by
* *
     1) removing the asterisks from the ODS statments and
* *
        the asterisk preceding GOPTIONS DEVICE=JAVA;
* *
     2) setting the value of DEVICE= to GIF, JAVAIMG, ACTXIMG,
* *
       JAVA, or ACTIVEX (JAVA and ACTIVEX create interactive graphs)
* *
    3) verifying or changing the ODS FILE= option so it names the
* *
       HTML file for output.
* *
   4) verifying or changing the ODS GPATH= option so it names the
      path for the GIF or JPG file displayed by the HTML page. This
* *
* *
        option is not necessary if the DEVICE is ACTIVEX or JAVA.
*/
/* Begin ODS output */
* ods listing close;
* ods html file="output-HTML-file-specification" (title="Graph-N-Go Output")
           gpath="output-image-path-specification" gtitle gfootnote style=minimal;
/* Set the SAS/Graph options */
goptions reset=all
         ctext=CX800080 ftext="MS Sans Serif" htext=8 pt
         colors=(CX13967A CX4175B0 CXFFE4AB CXFF7370
                 CX204776 CXDD9B2B CXE64E4B CXA5A5A5
                 CX754B25 CXD63A3C CX688CD6 CXFFFFFF
                 CX444444 CXB92C2C CX008080 CXFDDD53);
/* Set the Titles/Footnotes */
title1 justify=center color=CX000000 font="MS Sans Serif" height=8 pt "BAR Chart of
Weight";
footnote1 justify=center color=CX000000 font="MS Sans Serif" height=8 pt "Age grouped
by Sex";
/* Set the SAS/Graph device driver */
* goptions device=JAVA xpixels=444 ypixels=335;
/* AXIS1 describes axis for Category variable AGE */
/* AXIS2 describes axis for Response variable WEIGHT and statistic MEAN */
axis1 minor=none noplane label=("Age");
axis2 minor=none noplane label=("Weight (Average)")
     order=(0 to 150 by 50) ;
proc gchart data=GRAPH.C;
   vbar3d AGE /
        type=MEAN sumvar=WEIGHT shape=CYLINDER
        maxis=axis1 noframe autoref clipref cautoref=CXC0C0C0
        woutline=1 coutline=CX000000 caxis=CX000000
```

SAS 9.1

```
raxis=axis2 group=SEX G100 ;
run;
quit;
/* Reset all graphics options */
```

```
/* End ODS output */
```

```
* ods html close;
```

* ods listing;

2.3 Output

Az outputokat a WORK.GSEG katalógusba menti a SAS.

3. Értelmezés

3.1 ODS

ODS = **Output Delivery System**

SAS kimenet.

A SAS táblázatos vagy grafikus kimenetét többféle kimenetre irányíthatjuk.

Alapértelmezetten LISTING (SAS GRAPH1 Window), de lehet HTML (Web Browser), PDF (Adobe Reader, Printer, ...), RTF (Word Processor), stb. kimeneteket is beállítani.

```
Szintaxis:
ods listing;
```

ods listing close;

Minden korábban beállított kimenetet egy lépésben is lezárhatunk: ods _all_ close;

Példa:

```
ods listing;
ods html file='d:\SAS\2010 I\gyak\SAS GRAPH\ods\c.html';
ods rtf file='d:\SAS\2010 I\gyak\SAS GRAPH\ods\c.rtf';
ods pdf file='d:\SAS\2010 I\gyak\SAS GRAPH\ods\c.pdf';
ods noptitle;
goptions reset=all;
proc freq data=graph.c;
 title 'Age frequencies in the Class';
 tables age / nocum nopercent;
run:
proc gchart data=graph.c;
 vbar age;
 where sex='F';
 title 'Age frequencies among girls';
run;
quit;
ods all close;
title;
```

Megjegyzés: a html file-ban nem minden esetben jeleníti meg az ábrát, mert azt külön képként menti le. Ha a "file=" opciót kihagyjuk, akkor kirajzolja a grafikont is a böngészőben. A lényeg, hogy, ha megnyitjuk valamelyik ods-t, akkor zárjuk is le a kódsor végén, különben nem jeleníti meg az ábrát!

Töröljük ki a program elejéről és végéről a kikommentezett (*) részeket a kimeneti beállításokra vonatkozóan. Hogy web böngészőben is megnézhessük a grafikonunkat, állítsuk be a Tools \rightarrow Options \rightarrow Preferences \rightarrow Results \rightarrow Preferred web browser opciót.

Futtassuk újra a programot és web böngészőben nézzük meg a kimenetet. (Megkereshetjük, hogy hova menti le a SAS a képet a számítógépünkre.)

3.2 GOPTIONS

Globális grafikus alapbeállításokat lehet ezzel tenni. A QUIT; utasítás zárja le. Több eljárás is lehet benne.

```
GOPTIONS graphics-specific-options; /* több opció is lehet itt */
PROC graphics-procedure-name DATA=libref.dataset;
    Statements specific to the graphics procedure
    / <statement options>;
RUN;
QUIT;
```

A GOPTIONS-ben megjelenő néhány opció vonatkozhat általános beállításra vagy visszaállításra (RESET=ALL | GLOBAL, ...), a megjelenésre (BORDER | NOBORDER, GSIZE=lines, HPOS=columns, IBACK= fileref | 'external-file', VPOS=rows, ...), színre (CBACK=background-color, CTEXT=text-color, CTITLE=title-color, COLORS=<(colors-list | NONE)>, ...), szöveg kinézetére (FTEXT=text-font, FTITLE=title-font, HTEXT=text-height <units>, HTITLE=title-height <units>, ...), stb. (További leírás a "The GOPTIONS Procedure" Help-jében.)

```
goptions reset=all ftext='Arial/bold';
ods listing;
proc sort data=graph.c out=csex;
  by sex;
  where age in (11,12,13);
run;
proc gchart data=csex;
  by sex;
  vbar height;
  title 'Heights of 11-13 year old boys and girls';
run;
quit;
```

Heights of 11-13 year old boys and girls

Heights of 11-13 year old boys and girls

3.3 TITLE és FOOTNOTE

Szintaxis TITLEn options 'text'; FOOTNOTEn options 'text';

"n" 1 és 10 közötti egész szám lehet, ha kihagyjuk, alapértelmezetten az első címet vagy lábjegyzetet jelenti.

Opciók
FONT= or F=
title f='Albany AMT' 'Cím1';

COLOR= or C=
title c=blue 'Cim1';

HEIGHT= or H=
title h=14pt 'Cím1';

JUSTIFY= or J=
title j=center 'Cim1';

UNDERLINE= or U=
title u=2 'Cim1';

BOX= or BO= title box=2 'Címl';

```
Példa:
goptions reset=all;
ods listing;
```

proc gchart data=GRAPH.C; HBAR AGE; TITLE f='Times New Roman' c=blue h=14pt j=center u=2 box=2 'Cim1'; TITLE2 f='Times New Roman' c=green h=12pt j=center u=1 'Cim2'; Footnote f='Times New Roman' c=cyan h=10pt j=center u=3 box=1 'Labjegyzet1'; run; quit;

```
SAS/GRAPH

Cim1
Cim2
```


Csak a cím és lábjegyzet grafikus beállítások törlése: goptions reset=(title footnote);

Minden grafikus beállítás törlése: goptions reset=global;

3.4 Tengely beállítások

Szintaxis: AXISn options;

```
Opciók:
ORDER=(value list) /* értékek sorrendje a tengelyen */
OFFSET=(nl units, n2 units) | (n1,n2)units
axis1 order=(1 to 6) offset=(1 in, 1 cm); /* az origótól 1 inch-re, a végponttól 1
cm-re, egység lehet: CELLS (character cells), CM (centiméter), IN (inch), PCT
(grafikus kimeneti terület százaléka), PT (pont) */
axis2 order=(120 to 320 by 20);
axis3 order=(100 200 300);
axis4 order=('Spain' 'Italy' 'France') offset=(3,3)cm;
```

```
LENGTH=n /* tengely hossza */
ORIGIN=(x units, y units) | (x,y)units /* a tengely hol lássa az origót, origó elhelyezkedésének
beállítása*/
axis5 length=60pct origin=(20,15)pct;
axis6 length=6in origin=(1in,20pct);
```

```
MAJOR=(tick-mark-options) | NONE /* főosztások, lehetséges opciók: NUMBER=, COLOR=, HEIGHT=, WIDTH= */
```

```
MINOR=( tick-mark-options) | NONE /* alosztások, lehetséges opciók: NUMBER=, COLOR=,
HEIGHT=, WIDTH= */
axis1 major=(number=12) minor=none;
axis2
            major=(color=red height=2 width=2)
            minor=(color=orange height=1 number=1)
            order=(120 to 320 by 20);
LABEL=(text-options 'text') | NONE /* tengely címke testre szabása, lehetséges opciók: COLOR=,
HEIGHT=. FONT= */
VALUE=(text-options-n 'text-n') | NONE /* lehetséges opciók: COLOR=, HEIGHT=, FONT=, TICK= */
axis1 label=(color=blue height=2 font='Courier New' 'Budget Month')
        value=(color=red height=1.5 font='Arial');
axis2 label=none;
axis3 value=(color=orange
                  t=1 'JAN' t=2 color=red 'FEB'
                  t=3 'MAR' t=4 color=red 'APR'
                  t=5 'MAY' t=5 color=red 'JUN'); /* TICK=t */
GPLOT Procedure
```

HAXIS: Horizontal Axis – vízszintes tengely VAXIS: Vertical Axis – Függőleges tengely

Példa: ods html;

```
goptions reset=global;
symbol v=square cv=green h=10pt; /* négyzet formájú szimbólum a grafikonon */
axis1 order=(10 12 14 16 18)
        offset=(1,1)cm length=80pct origin=(, 14.3 pct)
        major=(height=1 width=2)
        minor=none
        label=(height=2pct font='Arial' color=green 'Age for Boys');
axis2 major=(height=2 width=2)
        minor=(number=4 color=red height=1)
        label=(height=2pct font='Arial' color=green)
        value=(font='Courier New');
proc gplot data=graph.c;
 where sex='M' and weight>90;
                   haxis=axis1 vaxis=axis2
 plot height*age /
                    noframe autohref
                    vref=65; /* referencia vonal */
 format height comma6.;
 title 'Height of boys with Weight greater than 90 by Age';
run:
quit;
```

ods html close;

3.5 Diagram beállítások

(SAS Help: BAR statement, GBARLINE procedure)

```
vbar3d AGE /
    type=MEAN sumvar=WEIGHT
    shape=CYLINDER
    maxis=axis1 caxis=CX000000
    raxis=axis2
    noframe
    autoref clipref cautoref=CXC0C0C0
```

woutline=1 coutline=CX000000
group=SEX G100;

type: alkalmazott statisztika típusa

sumvar: változó kiválasztása, amire a statisztikát számoljuk

shape: oszlopok formájának típusa az oszlopdiagramon. Lehet pl. block=B, cylinder=C, prism=P, star=S, hexagon=H.

maxis: vízszintes főtengely kijelölése

raxis: "response axis", bal oldali függőleges tengely

caxis: tengely színe

noframe: ne rajzoljon keretet a diagram köré

autoref: a függőleges tengely minden főosztásához rajzol egy-egy referencia egyenest. A függőleges tengely adott pontjához való referencia egyenes rajzolásához használjuk a REF= opciót.

clipref: alapértelmezetten a referencia vonalak az oszlopok előtt futnak. Hogy az oszlopok mögött fussanak a referencia vonalak, használjuk a CLIPREF opciót.

cautoref: referencia egyenes színe

woutline: oszlop kontúr vastagsága pixelben (pl. block típusú oszlopformánál látszódik)

coutline: oszlop kontúrvonalának színe

group: csoportosító változó kijelölése

g100: a csoportváltozó szerinti tengelyosztások egyenletes eloszlását, és a tengely 100 százalékának kihasználtságát ezzel adjuk meg.

4. Egyéb grafikonok

4.1 Pontdiagram

Scatter Plot, Kavicsábra

```
Szintaxis:
proc gplot data=SAS-data-set; /* bemeneti adathalmaz */
plot y-variable * x-variable /* előbb a függő változó, majd a független */
/ options;
run;
quit;
```

Példa:
proc gplot data=graph.c;
 plot weight * height;
run;
guit;

Alapértelmezetten a "pontok" szimbóluma plusz-jel. A szimbólumokat az alábbi módon lehet módosítani:

Symboln value=symbol cv=color height=n units; /* value=v=szimbólum, cv=szimbólum színe, height=h=szimbólum magassága alapértelmezetten CELL, de lehet CM, IN, PT, PCT */

Néhány szimbólum: plus, Y, star, square, diamond, triangle, hash, Y, Z, paw, point, dot, circle, _, \$, +, :, ...

(SAS HELP: SYMBOL statement, options)

Példa:

```
symbol1 value=diamond cv=magenta height=25 pt;
symbol2 value=dot cv=green height=0.2 in;
proc gplot data=graph.c;
  plot height * weight=1 /* symbol1 beállítással */
        height * age=2; /* symbol2 beállítással */
run;
quit;
```


Példa néhány további opció alkalmazására:

4.2 Vonaldiagram

Line plot

A szintaxis alapja a pontdiagram szintaxisa, melyben a SYMBOL utasításban az INTERPOL= opciót kell használni a pontok "összekötésének" stílusára.

INTERPOL=

NONE: nincs vonal, ami összeköti a pontokat, ez az alapértelmezett

JOIN: egyenes szakaszokkal köti össze a pontokat a pontdiagramon

SPLINE: simított, lekerekített vonallal köti össze a pontokat

SMnn: simított vonal, ami nem feltétlen megy át a pontokon. "nn" 0 és 99 közötti egész szám, minél nagyobb, annál jobban simul a pontokhoz illesztett görbe.

Egyéb opciók:	
WIDTH=n (w=n)	vonalvastagság beállítása
LINE=line-type (l=line-type)	vonal típusa (pl. szaggatott, pontozott, stb.), 1-46 közötti egész szám
CI=line-color	vonal színe
COLOR=color (c=color)	a vonal és a pontok (szimbólumok) színének beállítása

Vonal típusait megtaláljuk a "LINE= option, SYMBOL statement"-re keresve a HELP-ben.

4.3 Kördiagram

Pie chart, tortadiagram

```
Szintaxis:
proc gchart data=SAS-data-set;
pie chart-variable(s) / options;
pie3d chart-variable(s) / options;
run;
quit;
Példa:
```

```
proc gchart data=graph.c;
pie weight;
pie3d weight;
title 'Pie charts';
run;
quit;
```


Pie charts FREQUENCY of Weight

Néhány lehetséges opció:	
TYPE=statistic	A számítandó statisztika, pl. FREQ (alapértelmezett), PERCENT, SUM
SUMVAR=variable	Az összeg számításhoz használt változó megnevezése
GROUP=variable	Csoportosító változó; annyi kördiagram lesz, ahány csoport van
SUBGROUP=variable	Alcsoportot meghatározó változó, amely alcsoportok a kördiagramon
	koncentrikus körökként jelennek meg
LEVELS=n	Csoportok számának meghatározása

A tortaszeletek megjelenése: NOHEADING

	Alanártalmazattan 2 áránál? kazdi a köraikkakakat rajzahi árannutatá
NUHEADING	Alapenennezetten "5 oranar kezur a korcikkelyeket fajzoini oranutato
	járásával ellentétes irányba
ASCENDING	A statisztikai érték szerint növekvő sorrendbe teszi a cikkelyeket
DESCENDING	A statisztikai érték szerint csökkenő sorrendbe teszi a cikkelyeket
CLOCKWISE	"12 óránál" kezdi a körcikkelyeket rajzolni az óramutató
	járásával megegyező irányba
ANGLE=value	A megadott értéknél, mint foknál kezdi rajzolni az első tortaszeletet
	óramutató járásával ellentétes irányba. A 0 fok "3 óránál" van.

Értékek megjelenítése:

ARROW	Kívül a körön, nyíllal kötve a cikkelyhez
INSIDE	Körcikkelyen belül
OUTSIDE NONE	Körcikkelyen kívül, nem összekötve a tortaszelettel, csak mellette elhelyezve Nem jeleníti meg az értékeket.
DEDCENT	

PERCENT	Cikkelyhez tartozó százalékértékek megjelenítése
SLICE	Cikkely nevének (középső értékének) megjelenítése

VALUE Cikkelyhez tartozó statisztikai érték megjelenítése

Példa:

quit;

FREQUENCY of Age

FREQUENCY of Age

5. Gyakorlatok

5.1 Gyakorlat1

Feladat:

Rajzoljunk egy pontdiagramot 20 pont méretű csillag szimbólumokkal ahol szemléltetjük az osztályban (sashelp.class) a 15 évnél fiatalabbak között magasság értékeket! Adjunk címet a diagramnak!

```
Megoldás:
goptions reset=all;
symbol1 value=star cv=blue height=20 pt;
proc gplot data=graph.c;
where age<15;
plot height * age =1;
title 'Scatter plot for heights of students under 15 years of age';
run;
guit;
```


Scatter plot for heights of students under 15 years of age

5.2 Gyakorlat2

Feladat:

Készítsünk olyan simított vonaldiagramot, amiben az osztály (sashelp.class) fiú tagjainak tömeg értékeit szemléltetjük csökkenő sorrendbe állítva a diákokat! A vonal legyen szaggatott és megegyező színű a pontokkal! Állítsunk be valamilyen háttérszínt és adjunk címet a grafikonunknak!

```
Megoldás:
proc sort data=graph.c out=cc;
where sex='M';
by descending weight;
run;
```

```
SAS 9.1
```

Smoothed line graph for boys' weights in descending order

5.3 Gyakorlat3

Feladat:

Hozzunk létre egy vízszintes oszlopdiagramot a sashelp.class adatállományon, amiben a magasságok gyakoriságát mutatjuk be nemek szerint! Használjunk fekete címeket és piros lábjegyzeteket középre rendezve! Az ábra szövegezését kék színnel, Arial betűtípusban, 10 pont betűmérettel jelenítsük meg! A tengelyek színe legyen zöld, az oszlopok kontúrvonala pedig legyen 4 pont vastag és kék színű! A grafikont pdf kimenetre irányítsuk! Ne felejtsük el a végén visszaállítani a kezdeti beállításokat!

```
title1 justify=center color=black font='Times New Roman' height=20 pt 'Horizontal bar
chart of Height by gender';
title3 justify=center color=black font='Times New Roman' height=15 pt
'SASHELP.CLASS';
footnote1 justify=center color=red height=8 pt '2010';
footnote3 justify=center color=red height=8 pt 'Szeged';
proc gchart data=graph.c;
   hbar height
          / type=mean
            caxis=green
            group=sex
            woutline=4 coutline=blue;
run;
quit;
goptions reset=all;
ods pdf close;
```

